**سخن سردبیر**
**Editorial**
**مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان**
**دوره هجدهم، مهر ۱۳۹۸، ۶۲۲-۶۲۱**

# درآمدی بر مرور چتری

# An Introduction to Umbrella Reviews

**محسن رضائیان**[۱]
**M. Rezaeian**

آیونیدیس (Ioannidis) در سال ۲۰۰۹ میلادی توضیح روشنی از مرور چتری (Umbrella review) ارائه کرده است. وی توضیح می‌دهد که یک مرور چتری به طور نظام‌مند به جمع‌بندی و ارزشیابی نتایج حاصل از چندین مرور نظام‌مند و یا فراتحلیل‌هایی که پیرامون یک موضوع خاص به عمل آمده‌اند، می‌پردازد [۱]. برای مثال، Giannakou و همکاران، به جمع‌بندی و ارزشیابی عوامل خطر ژنتیکی و غیر ژنتیکی پره‌اکلامپسی (Pre-eclampsia) بر اساس مطالعات مرور نظام‌مند و فرا تحلیل‌های مبتنی بر مطالعات مشاهده‌ای به عمل آمده در این زمینه پرداخته‌اند [۲]. Kraus و همکاران نیز به جمع‌بندی و ارزشیابی فعالیت‌های فیزیکی بر روی استئوآرتریت (Osteoarthritis) مفاصل ران و زانو بر اساس مطالعات مرور نظام‌مند مبتنی بر مطالعات مداخله‌ای به عمل آمده در این زمینه، پرداخته‌اند [۳].

پاپاتئودور (Papatheodorou) نیز به تازگی نشان داده است که تعداد مقالاتی که با عنوان مرور چتری شناخته شده‌اند، برای اولین بار از سال ۲۰۰۷ میلادی وارد موتورهای جستجوی به ویژه پاب‌مد شده و با رشد فزاینده‌ای تا سال ۲۰۱۸ میلادی به تعداد ۲۰۰ مورد رسیده‌اند. او معتقد است که اگر دانشمندان بتوانند به نحو صحیحی از مرور چتری استفاده نمایند، قادر خواهند بود که قوی‌ترین شواهد را گزارش نمایند. او معتقد است که پروتکل مرورهای چتری حتماً باید قبل از اجرای مطالعه به رشته تحریر در آمده و در پایگاه‌های اطلاعاتی با دسترسی آزاد نظیر پروسپرو (Prospero) به آدرس http://www.crd.york.ac.uk/prospero/ ثبت شوند [۴].

Papatheodorou هم‌چنین، معتقد است که درست مانند مرورهای نظام‌مند و یا فراتحلیل‌ها، در پروتکل یک مرور چتری، پژوهش‌گران باید به دقت مشخص نمایند که کدام مرورهای نظام‌مند و یا فراتحلیل‌ها، برای نمونه مطالعات مشاهده‌ای یا کارآزمایی های بالینی، را در مطالعه خود وارد خواهند کرد. به علاوه، باید تعاریف مواجهه یا مداخله و پیامد به شکل جامعی

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-01 ]
[ DOR: 20.1001.1.17353165.1398.18.7.9.7 ]

مشخص گردد. شیوه جست‌وجوی پایگاه‌های اطلاعاتی باید به شکل کاملاً دقیق شرح داده شود تا سایر محققین بتوانند در صورت نیاز، این جست‌وجو را تکرار نمایند. هم‌چنین، معیارهای ورود و خروج مطالعات باید کاملاً مشخص بوده و هر مقاله‌ای که وارد مطالعه می‌شود، از لحاظ کیفیت به دقت مورد بررسی قرار گیرد [۴].

## References

[1] Ioannidis JP. Integration of evidence from multiple meta-analyses: a primer on umbrella reviews, treatment networks and multiple treatments meta-analyses. *CMAJ* 2009; 181 (8): 488-93.

[2] Giannakou K, Evangelou E, Papatheodorou S. Genetic and non-genetic risk factors for pre-eclampsia: umbrella review of systematic reviews and meta-analyses of observational studies. *Ultrasound Obstet Gynecol* 2018; 51 (6): 720-30.

[3] Kraus VB, Sprow K, Powell KE, Buchner D, Bloodgood B, Piercy K, et al. Effects of Physical Activity in Knee and Hip Osteoarthritis: A Systematic Umbrella Review. *Med Sci Sports Exerc* 2019; 51 (6): 1324-39.

[4] Papatheodorou S. Umbrella reviews: what they are and why we need them. *Eur J Epidemiol* 2019; 34 (6): 543-6.

[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-01 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1398.18.7.9.7 ]